

साम्बुमार

(माँ बाँ सेवा)

भिक्षु विवेकानन्द

Dhamma.Digital

सामकुमार

अनुवादक

भिक्षु विवेकानन्द

प्रकाशक—

करुणा अनागारिका
प्रणिधिपूर्ण महाविहार
बलम्बु

प्रथम संस्करण १०००
मूल्य—।६०

बुद्ध सम्बत २५१०
विक्रम सम्बत २०२३

मुद्रकः—

प्रेस

६/५६८, न्हूसडक
काठमाडौं

थःगु छत्राचा खँ

गुणया ल्यु गुण ह्यमभ्युपि मनूतयेत हे कुजात धाशु
खः अर्थात मभिम मनू धका । उकिं मीसं परोपकार याय्
मफुसां थःत उपकार याना तःपि अवश्ये लुमंकेमा ।

सन्तानया निमिति अनन्त उपकारकपि मां वौ खः
मां वौ नं मचा खचा ब्वलंकेया निमिति गुलि परिश्रम गुलि
मेहनत यागु खः व गोप्य खँ मखु । उकिं काय् म्हाय्पिसं
अवश्ये' मां वौनं यानातःगु गुण लुमंका अमिगु सेवा यायेमा ।

तर थौं कने धासा मां वौ भागिजक याना नःपि नं
व्याय् स्वाय् मालाच्चंगु दु । गुलि गुलि युवकतसें थथे नं धाः
भागियाय्गु हे आत्मा गलानि यायगु खः तर थथे धायगु
नितान्त भूल खः ।

तथागतया बचन दु मां वौया सेवा हे तथागत वंश परं-
परा खः । अर्थात उत्तम मङ्गल नं खः । अभिवादन नमस्कार
याय् मापिन्त नमस्कार मयाय्गु हे अभिमान खः ।

यगु युग थःव मां वौया गुण सुनानं लोमंके मज्जु ।
मां वौ काय् म्हाय्पिनि अनन्त उपकारक ख हे खः धव हे खँ

ख

श्वीकेत श्व सामकुमारया बाखं छपु जातक अट्टकथास च्चंगु
उध्दत यानागु खः ।

श्व सफू थौं थःगु भाषां थुलि याकन वे फुगु मूख्य श्रेय
करुणा अनागारिका खः । करुणा छह्ण बयो वृढ अनागारिका
खः । करुणाया जन्म १६५५ सालं सिथि नःख खुन हख टोले
जुल । बौयागु नां रत्नराज मांयागु नां पुन थकुं खः । हखाय्
फिच्य्यादँ बिते याना मां मदुसें लि बौनं चिधिमा हल, अले
दाजुपिं फुकं तानसेन वन, थःनं दाजुपिं लिनान्तुं तानसेन
हे च्चंवन । तानसेन हे च्चव्चं भन्तेपिंगु उपदेश न्थना संसार
अनिःथ धैगु ज्ञान श्वीका बिरक्त जुया गूदिता पास व्वना
कुसि नगरे उ. चन्द्रमणी महास्थबिरया थास वया ४५ पी
न्यादँया बैश्ये अनागारिका जुया शील गुण धर्मयात पालन
याना फु बले फुथे भन्तेपिंगु सेवा याना नाप नापं भगवान
बुद्धया उपदेश प्रन्थ प्रकाशया निमिति श्रद्धा तया वयाच्वंगु
जुल । गुकिया प्रतिफल खः प्रजापति गौतमी अनन्तलक्खण
सुत्त आः श्व हे सामकुमार द्विकपिन्थाय् वया च्वन । उकिं
करुणाया श्रद्धायात हार्दिक धन्यवाद छगू जूसां थन उलेख
याना च्वना ।

श्व सामकुमारया वाखं मात्री भक्तिया लक्ष कया हे
भगवान बुद्धं आज्ञा जुया विज्यागु खः । तर थुकिं सामं
थःत वाणं कयेकुह्ण जुजुयात राज धम नं बालाक कंगु दु ।

गुगु उपदेश न्यना पिलियक्ख घयाम्ह जुजु खुसी जुया साम
यात आदर तथा थःगु दरबारे वना पच्चशीलया नापनापं
दसराज धर्मयात पालन याना सीना स्वर्गं गामि जुल ।

तसर्थं ध्वं वाखं द्वारा मात्री सेवा लोमत्ता च्वंपिं सुं
छद्दसिनं जक लुमंकल घासा थःत थुलि हे भापिं ।

वाखं सफू प्रकाशया खं न्यना चीरिमाया संवरत्तन
मायादेवी पाखे चन्दा १० नं प्राप्त जुगु दु । तसर्थं अमित नं
घन्यवाद दु !

भिक्षु विवेकानन्द

Dhamma.Digital

द्विपु म्ये

भगवान यागु सुमरण याना ।
वनेनु शरण जीवन छाना ॥
अत्याचार याये मते छुं नं ।
मभि मनु जुया फुके मते जीवन ॥
परयात स्याना पर दुःख बिया ।
दै मखु सुख शान्ति सुयां ॥
फको नं याय्गु परहित ज्या खँ ।
सुख ज्वीगु जुल थुगु हे लँ पुं ॥
मनुया कर्तव्य मनु नं ध्वीका ।
याय् माल ज्या खँ भि मनु धाय्क ॥
मां अबुयागु गुण धर्म सीका ।
याय्नु सेवा सुपुत्र जुया ॥
तथागत वंश परंपरा खःगु ।
मां अबु सेवा हे मङ्गल भिगु ॥

करुणा अनागारीका

साम जातक

कोनु मं उत्सना विष्मति, ध्व खँ शास्ता श्रावस्ती
जेतवन विहारे विहार याना विज्याना च्वंगु बखते छद्म
मात्रि भक्ति भिक्षुया वारे हया आज्ञा जुया विज्यागु जुल ।

वर्तमान खँ

श्रावस्ती धयागु शहरे भिज्यागू कोटी धन दुद्ध साहु
छद्म दुगु जुल । वया सन्तान केवल काय् मचा छद्म जक दु ।
व काय् मचा मां बौपिनि सकस्यां अतिकं हे योद्ध जुल ।
छनू व थःगु छेँ तले भयाले च्वना लेँ वःपि मनुत स्वया
च्वन । अबले वं ल्हाति धूं धूपांय् स्वां ज्वना मनुत धर्म उप-
देश न्यनेत जेतवन स्वया वनाच्वंगु खन । अले वया मने
थः नं अथे हे उपदेश न्यो वनेगु श्रद्धा तळ । अन वं मनु छम्हे
खित दान वस्तु ज्वंका उपदेश न्यनेत जेतवन पाखे स्वया

वन । गुगु थर्मं ज्वंका यंकागु भैषज्यं व वस्त्रत खः अपि खाद्य
पदार्थं संघपिन्त दान बीका भगवान बुद्धयात सुगन्ध पृष्प
धूं धूपाय् नं पूजा याना छ्खे अलग फेतुत । धर्म उपदेश न्यना
स्वन । अन शास्तां कना बिज्यागु उपदेश न्यो न्यो हे वं काम
भोग सम्बन्धिया दोष व प्रवज्या ज्वीगुया लाभ यात खंका
अन दुपि परिषद् फुकं दना वंस्येलि तथागत याक्य प्रवज्या
ज्वीगु प्रार्थना यात ।

भगवानं मां बौपिगु अनुमति मद्येकं प्रवज्या बी मल्लु
धयागु सीका व छे' ल्याहां वल न्हेनु तक अनसन स्वना मां
बौपिके अनुमती कया व शास्ताया थाय् हानं वया प्रवज्या
पवन । शास्तां छ्छ भिक्षुयात सःता ज्या वाना बिज्यात ।
छ्छ भिक्षुं वयात प्रवज्या विल । गुखुनु व प्रवज्या जुल उखुनु
निस्ये हे वयात आपालं लाभ सत्कार प्राप्त जुल । न्यादं तक
(गुरुकुले स्वना) धर्म पाळन याना वं मतीतल । जि न्याबले
हुले जक स्वना स्वना । जित थन न्याबले' हुल । जित थन अनु-
कुल मजु । आ जि जङ्गले वना विपशाना भावना यावने धका
आचार्यया थास बना क्रम स्थान प्रहणयात । अन छ्छू प्रत्यान्त
गामे बना अन छ्छयाय् जङ्गले थाय् छ्छू दयेका ध्यान भावना
स स्वन । व अन प्रयत्न शील जुया किनिदें तक लगातार
ध्यान भावना यात नं अरहन्त फल प्राप्त याय् मफु !

थुखे वना समय पुला वस्येलि वया मां बौपि नं गरीब

जुया दुखिगु अवस्थाय् भयन । गुपि बुं ज्याना च्वंपि म्हेत
 खः । गुपि बज्जात खः ! अमिगु व्यापार याना च्वंपि । अमिसं
 अमिसं मती तल कि आ भवया ह्यया नइपि अथवा नः वइपि
 सुं मन्त । भवया काय् थन दुगु मखु, छह्ण दुगु ख वन ।

हानं भवया दाजुकिजापि नं सुं दुगु मखु । थथे घका
 सुया सुयागु लहाति छु छु लागु खः व व, अमिसं अमिसं हे
 काल । छे तयातःपि नोकर चाकर तः नं लु वह फको नं
 लहाति लाका व्युस्युं वन ।

थुकथं धन फुना अपि निहतिपुया त्वनेगु लः थल
 छग नं मन्त । दुगु छे छखा नं मिल । वस नं वालाक हे भ्वा-
 थःगु पुना लहाति भ्यग वाकु ज्वना पवं पवं नया जुल ।

छनू छह्ण भिक्षु जेतवन विहारं पिहां वना गन व
 भिक्षु च्वना च्वंगु आश्रम खः अन थ्यंक वन । वं वयात
 आगन्तुक सत्कार यात आगन्तुक सत्कार काये धुंसेलि व
 याउंक फेतुत । अले वं न्योन भन्ते । छपि गन बिज्यानागु ?

वं आयुष्मान ! जि श्रावस्ती जेतवन विहारं वया च्वना ।
 घका लिस विल ।

वं—भन्ते ! शास्ता व महा श्रावकपिनि कुशल समाचार
 छु छु ? घका न्यने घुंकुसेलि थः मां अबुया खं सीकेगु इच्छां
 थथे न्यन भन्ते श्रावस्ती फलाना साहुपिनि खबर छु दु !

आयुष्मान ! अमिगु खँ छता न्हो थने मते ।
भन्ते ! छाय् ?

आयुष्मान ! छाय् घासा व साहुया छद्द जक काय् दुगु
खः । वनं बुद्ध शासने वधा प्रवज्या जुल । व प्रवज्या व्वीवं
वया छे दुगु धन सम्पत्ति फुकं उखेला थुखेला मदेक लाना
फुना वन । आ अपि तच्चतं दुःख सिया व्वन थपाय् च्वतं
दुःख जुलकि स्वय् हे कइणा चाइपुस्ये व्वंगु अवस्थाय् थ्येना
व्वन । अपि थौं कन्हे उखे थुखे पवं पवं नया व्वन ।

ध्व खँ न्यनेवं उद्द भिक्षुया नुग पंम्ही थे व्वना धैर्य
याय मफया होस फास हे तना वंद्द थे जुया अन हे हाँय्
हाँय् व्वल ।

आयुष्मान ! छ छाय् व्वयागु ?

भन्ते ! व जिमि मां व्वा खः । जि अमि काय् खः ।

आयुष्मान ! अथेसा छं मां अबु छंगु कारण याना
आपालं दुःख सिळ : हुँ छ, छे वना अमिगु सेवा या ।

वं मती तळ जि जङ्गले व्वना किनिदँ तक प्रयत्न शील
जुया नं मार्ग फल छुं नं लाये मफु । साइद्द जिके मार्ग फलया
भाग्ये मदुळा ? उकिं जित प्रवज्याया लाभ हे छु ? वरू छे वना
मां अबुयात सेवा याना व्वने अमित्त पालन पोषण याना थके
दुगु अनुसारं दान पुण्य याना स्वर्ग सां वनेगु छं चायेका व्वने ।
थुकथं मती तथा जङ्गलया आभम उद्द भिक्षुयात विया कन्हे

खुनु सुथ न्हापनं विहारं पिहां वल । क्रमश भ्रावस्ती जेतवनया
 ल्युउने थयंक वल । अन लं निपू दु । छपू जेतवन वनेगु छपू
 भ्रावस्ती वनेगु । वं अन दना बिचा यात । आ न्हापां जि गन
 वने । मां अबुया रुवानि स्व वनेला ? अथवा शास्ताया नि
 दर्शन या वनेला ? जि तादत मां अबुयागु रुवा मखनागु ।
 जि थये छे वन धासा थन लिपा जित भगवान बुद्धयागु दर्शन
 वेत तच्चतं थाकी बकि आः न्हापालाक सम्यक सम्बुद्धया नि
 दर्शन या वने वसपोलयागु धर्म उपदेश न्यने अले कने सुथे
 वना मां अबुया रुवा स्वः वने । थये बिचा याना वं भ्रावस्ती
 वनेगु लं तोता जेतवनयागु लं ज्वन । क्रमश व जेतवन ध्येन ।

उखुनु सुथे शास्ता लोकपिन्त स्वेगु करुणा समापति
 स्वया बिज्यागु बेखते उहा कुल पुत्रयात उद्धार याय्गु हे खना
 बिज्यात । वः न्होने खने दस्येलि शास्तां मां अबुपिनि सेवा
 याय्गु व मां अबुया गुणया प्रशंसा याना व्याख्यान याना
 बिज्यात । व परिषदया ल्युउने च्वना उपदेश न्यना च्वन । व
 न्यो न्यो मतीतल जि श्वीका च्वना गृहस्थाश्रमे च्वना तिनि
 हे मां अबुयो सेवा याय्गु ज्वी धका, तर थन शास्तां प्रवज्या
 धर्म च्वना नं मां अबुयागु सेवा याय्गुली छुं बाधा मद्दु धका
 धया बिज्यात । थौं जि शास्ताया थास मवयागु जूसा थपासनं
 थाकुल लानागु प्रवज्या धर्म विनास ज्वीगु खः । आः जि
 गृहस्थ मजुस्ये हे प्रवज्या धर्म हे च्वना जि मां अबुयागु

बालाक सेवा याये । व उखुनु हे शालाक भक्त शालाक
मायग्वजा प्राप्त यात । किनिदँ तक जङ्गले च्वना वःह्य भिक्षुयात
थये याय् माबले मानु पाराजिका हे जुलला घया ये च्वन ।

वयात सुथे दनेवं मा अबुयानी रुवा स्व वनेला भिक्षा
याना छुं नयेगुनी प्राप्त याय्ला जुल । वं बिचा यात गरीबया
छेँ खालि लहातं वनेगु ठीक ज्वी मस्तु । उकिं व खिचडि-माय्
ग्वजा भिक्षा याना थःगु छेँ दंवन । मां बौपि नयेगु पवनेत
सुं छम्हेसीगु छेँ दनाच्वंगु खन । बया नुगले वअपात जुथे
जुल । नुग पम्ही थें च्वना वल । मिस्त्राय ख्वबि जायेका मां
बौया लिक दं वन । तर वयात अमिसं ह्यसीके मफुत । अमिसं
मती तल थव छुं छह्य भिक्षा वःह्य भिक्षु ज्वी । अले धाल
भन्ते ! जिमिके छल्पोल यात बी योग्यगु वस्तु छुं नं मदु ।
छपि उखे छेँ बिज्याहुँ । व खँ वया नुगलं फन शोक अपो
जुया । मिस्त्राय ख्वबि अपो जाया वल । व अन हे दना च्वन
निक स्वक तक धाल नं अन हे दना च्वन । अले वया बौनं
मांह्य पाखे स्वया धाल । अे ! स्व हुँ व छं काय् थें च्वं । मांह्य
दना स्व वल । व थः काय् ख धका ह्यसिकल अले वयागु
तुति ज्वना अन हे भोसुना ख्वल । अबुम्ह नं बल । वनं काय्या
तुति ज्वना अन हे भोसुना ख्वल । वनं ख्वल उथाय् तच्चत

विहारे प्रबले बौकम्हे टिकटया प्रनुसारं सालाक सितुका काय्गु
चलन दु ।

करुणा जनकगु अवस्था जुल ।

मां अबुयागु अवस्था खना नुगलं सहयाये हे फुगु मखुत धैर्य यानां धैर्य याये मफुत छुं समय ह्वे धुं कूसेलि थःत थमं सम्भाले याना मां अबुयात आश्वासन बिया घाल । स्वाल ज्वीमागु ज्वी धुं कल चिन्ता याय् मते । जि छिमित पालन याय् । वं मां बोयात थःकेदुगु यागु आदि नयेगु बिया छथाय फेतुका थः भिक्षा वन । भिक्षां लाभ जुगु खाद्य पदार्थ हया अमित बिल । अन लिपा थःगु निमिति नं भिक्षा वना भिक्षा ल्याहां वया भोजन याना भोजन धुनेवं अमित छथाय् तये। यंकल ।

अन वं मां अबुया सेवाय च्वन । गुगु पाक्षक भोजन लाभ जुगु खः । वं अमित बिल । थः भिक्षा वनी लाभ जुसा नल मखुसा अथे हे च्वन । वर्षा ऋतुया वस्त्र लाभ ज्वी । उगु नं मां अबुयात हे बी अमिसं पुनाच्वंगु भ्वाथःगु वस्त्र हिया रङ्ग छिना थमं चीवर याइ । भिक्षाटन वनेगु बखते न्हाबले लाभ जु धयागु मदु । वयात लासा फांगां तच्चतं दुःख खः । अथे नं व मां अबुयागु हे सेवा याना च्वन । व तच्चत गंसि जुया वना च्वन । छनू वया पासापिसं न्यन आयुष्मान ! न्हापा छमिगु शरीर तच्चत वांलागु खः । आ जुल छु शरीरे छुं रोग दुला ?

वं आयुष्मान ! जिगु शरीरे रोग ला छुं मदु अथे नं छगू मच्चिगु ला दु ।

व छु ?

वं वखं फुकं कनं ।

अले धाल आयुष्मान ! शास्तां श्रद्धापूर्वकं व्यूगुं वस्तुयात खेरे व्छे मज्जु धागु दु । छं श्रद्धापूर्वकं व्यूगु वस्तुयात गृहस्थपिन्त बिल धव अनुचित्तगु ज्या जुल ।

धव खं न्यना व तच्चतं मच्छाला लज्जा चाया छयं कोल्लुकल । व भिक्षु धासा उलि धया नं संतोष मज्जुथ शास्ताया थास वना नं व खं कंवन । भन्ते ! भगवान ! फलानाह भिक्षुं श्रद्धापूर्वकं व्यूगु भोजन हया गृहस्थपिन्त पालन पोषण याना च्वन ।

शास्तां उम्ह कुल पुत्रयात सःता न्यन । भिक्षु । छु छं धाथेनं श्रद्धापूर्वकं व्यूगु भोजन यात यंका गृहस्थपिन्त पोषण यानाला खः !

खः भन्ते !

शास्तां वयागु सुकृत्य यात प्रशंसा यायत व थःगु पूर्व जन्मयागु खं कनेगु निमित्ति हाकनं वयाके न्यन छं व भोजन सुगृहस्थ यात बिया ? व भोजनं सुयात लहिना ?

भन्ते ! भगवान ! मां अबुयात ।

शास्तां वयात उत्साह बीगु निमित्ति स्वक तक साधु ! कार बिल । अले धाल छ जिगु हे लँवी बल । जिं नं पूर्व जन्मे मां अबुयागु सेवा याना वया च्वना । धव खं न्यना उह्व भिक्षु या आपालं साह थाहा बल । हिमत दत ।

भिक्षुपिसं शास्तां पृव जन्मे मां अबुयागु सेवा याना
 वःगु खं सीकेत प्रार्थना यात । अले शास्तां पूर्व कथा हया अथे
 आज्ञा जुया विज्यात ।

अतीत खँ

भिक्षुपि ! पूर्व समय वाराणसी देशे छुं भति तापाक
 बुसिया सिथे छगू निषाद गां दु । हानं उखे पारी नं मेगु
 निषाद गां छगू दु ।

छगू छगू गामे न्यास न्यास खा छे' दुगु जुल । निगू
 गांया निह्व हे मूरुयात दु । अमिसं ल्यायह्व बले हे निह्वेसिया
 छगू कबल याना तःगु दु । म्नी निह्वेसिया मध्य छह्वेसिया
 काय् छह्वेसिया म्हाय् बुल घासा म्नी म्नी हे मस्त नापं विवाह
 यायेगु । आ थुखे किनारे च्वह्व निषाद मूरुयाया काय बुल ।
 मचा ब्वीवं निगू कुलया नं लेता वःगुलिं दुकुल धका नां
 छुत । मेह्व मुखिया यागु कुले म्हाय् बुल पारि जुगुलिं पारिका
 धकां नां तल । अपिं निह्वं तच्चवं बांलापि खः । अपिं निषाद
 कुले जन्म जूसां कुल ज्या हिंसा यायेगु अमिसं मया । दुकुल
 म्फिखुदँ दसे' लि वया मां अबुं वयात धाल मचा छ विवाह
 वाय माल छंगु निमिति मिसा छह्व हया बी ।

दुकुल ब्रह्मलोकं काहां वःह्व जुया निमितिं निपा ल्हानं

न्हाय्पं प्वा तिना धाल जित गृहस्था भ्रम मयो जि व्याहा
याय्महु ।

मां बौपिसं अथे धाय्मते धका स्वक तक धाल नं वं
विवाह याय्गु खं मल्हा ।

उत्ते पारियात नं स्व पारिका म्मी मित्रया काय् तच्चतं
वां नं ला भिन भि छन्त व नापं व्हंका वी । वं नं न्हाय्पं प्वा
तिना धाल, आम खं छता थन ह्यमते, जि गनं वने मयो
वनं ब्रह्मलोकं हे वःम्ह जुल ।

विवाहाया हे चर्चा जुया च्वंस्येलि दुकुलं पौ च्वया
गुप्रचर दूत छोया बिल । पारि ! यदि मैथुन धमैया हे इच्छा
इसा मेगु छे हे वनेगु या जितला भतिचा नं इच्छा मजु ।
वंनं अथे धका पौ छोया हल । अमि इच्छा मज्जीकं हे जव-
जस्तं विवाह याना बिल । विवाह जूसां अपि रागे मदुस्ये
मानु ब्रह्मापि च्वनि थे च्वना च्वन । दुकुलं कुलया ज्या हिंसा
मथा न्याला मवं थन तक कि व पसले च्वना ला तक नं
मम्यु ।

छनू वया मां अबुं धाल तात ! छ निषाद कुले जन्म
कया नं न गृहस्थया इच्छा यात न कुलया हे ज्या यात आ छं
छुयाय्गु बिचा ?

मां वाः यदि छिकपिसं बचन बिल धासा जि था हे

पिहां बना प्रवर्जित जु वने ।

बौद्ध, यदि छ वनेगु इच्छा दःसा का हूँ छन्त जिमिसं पने मसु । थथे धया निहसित नं बिदा बिल ।

अमित बचन प्राप्त जुसेलि अमिसं मां अबुयात प्रणाम याना गङ्गाया सिरे हिमाल पर्वत पाखे वन । अन मृग नदी घयागु हिमालया उत्तर पाखे दु, अपि अन हे वना च्ववन ।

अपि मृग नदी वना च्वंगु बख्ते शक्रया आशन क्वाना बळ । शक्रं थःगु आशन क्वागु कारण यात माला स्वत । अले कारण सीका विश्वकर्मा यात सःता थथे धाल—तात ! विश्व क्रमा निह महा पुरुषं गृह त्याग याना हिमालय वया च्वन । अमित च्वनेगु थाय्या बन्दोबस्त याना बी माल । हूँ छ वना मृग नदी वाक्वति पाक पर्ण शाला व प्रवर्जितपिन्त आव- श्यकगु सामान फुकं ठीक याना वा ।

इन्द्रया आज्ञा पालन याना विश्वक्रमा स्वर्गतं क्वाहां बया मृग पक्ख जातक अनुसार प्रवर्जितपिन्त माको सामान तयार याना मभिक ग्यानापुक हालिपिं जानबरत फुकं रुयाना पक डण्डि लँ छपू दयेका थः स्वर्गलोकंतुं वन ।

दुकुल व पास्का ववं क्रमश व पकडण्डि लँ खन । गुगु विश्व क्रमा दयेका वंगु खः । वहे लँ लिस्से वना विश्वक्रमा

दयेकातःगु आश्रमे श्यङ्क वन । अन दुकुल पण्डित आश्रमे
 द्वाहां वना स्वःगु बखते प्रवर्जितपिन्त मागु आवश्यक सामान
 फुकं खन । अले वं श्वीकल श्व फुक सामान शक्रं तयार
 याना तःगु ज्वी । वं अम धमं पुना वनागु वसत फुकं तोटा
 ह्यांगु रङ्गया बल्कल वसतं पुना अजिर्न चमजे चिना जटा
 हिना ऋषि भेष धारण यात । अन पारिका यात नं प्रवज्याय्
 तथा निह्मं कामा वचर लोकस मैत्री भावना याना अनसं
 च्वनेगु यात ।

अमिगु मैत्रीया बळं फुकं जानवर त परस्पर मैत्री चित्त
 युक्त जुया सुना सुयात दुक्ख कष्ट मविपि जुल । अन पारिका
 आश्रमे वं प्वी, लः कया हइ । अले निह्मं फलाफल का वनी ।
 फल मूल हया नया थःथगु पर्ण शालाय् वना श्रमन धर्म पालन
 याना च्वनी ।

शक्रनं वरोवर अमिगु सेवा या वया च्वं । छन्हु शक्रं
 अमिगु मिखा मदया वनीगु सीका दुकुल पण्डितया थाय्
 वना प्रणाम याना छखे फेतुना थथे घाल—भविष्य छलपोल-
 पिन्त हानी ज्वीगु दु । उकि छलपोलपिन्त थःत सेवा याइम्ह
 सन्तान छम्ह माल, छलपोलं लोक धर्म सेवनया । पण्डितं
 शक्र ! छ, श्व छु घयागु ? जिपिं छेँ च्वनागु बखते हे नं थुकि
 यात कीयागु खिथें भापा घःचाया च्वना । आ थन जङ्गले
 वया ऋषि प्रवज्या धर्मयात पालन याना आः नं व ज्या
 याइला ?

भन्ते अथे याय् मफुसा पारिका ऋतु मती ज्वीगु बखते
थःगु लहातं वयागु नाभिस्थाने थिया व्यु ।

दुकुलं थुलि ला याय्फु धका व खं स्वीकार यात ।
शक्रं वस्पोलवात प्रणाम याना थःगु इन्द्र भवनेतुं ल्याहां वन ।

दुकुलं इन्द्रं धागु खं पारिकायात नं कन । पारिका ऋतु
मती ज्वीवं दुकुलं वयागु नाभिस्थाने थःगु लहातं थिया
विल । अन बोधिसत्व देवलोकं च्युत जुया वयागु गर्भे च्वं
बिज्यात । फिळा बिते जुसेलि स्वर्ग पुत्र जन्म विल । उकिं
वयागु नां स्वर्ण साम जुल । पारिका यात पर्वते च्वना च्वंम्ह
किन्नरनी वया धाइमां यागु ज्या याना विल । मां बौ निम्हं
भचायात पर्ण शालाय् धयना फल मूल कायेत जङ्गले वनी ।
अबले किन्नरनीत वया सामकुमार यात पुखुलि पर्वतया कन्द-
राय् यंका मोलहुका पर्वतया च्वे यंका स्वां ध्वया बांवां लागु
स्वां छुका स्वां माळं कोखायेका अलंकृत याना म्हासुगु सिन्हलं
तिका पर्णशालाय् वना धयना वनी ।

अन पारिका जङ्गलं ल्याहां वया मचायात दुरु त्वंकि
साम फिलुदं दये धुंका नं मां बौपिं काय्यागु रक्षाया निमित्ति
वयात पर्ण शालाय्तुं तया थथपिं हे फळाफल का वनी । बोधि
सत्वं अपिं गुगु लंतु वंगु खः बहे लंप्वी मिखा तया च्वनी ।
अमित लं विचे छुं आपत थः मज्जु ।

छन्हु अपि जङ्गलं फल मूल कया लयाहां वल । आश्रमे
 मथ्यं वंतुं अन्धकार ज्वीक सुपाचं तोपु वल । वा नं वल ।
 अपि छमा सिमाया मूले वन उकि धासा बिष धारि सर्प
 छम्ह च्वना च्वंगु जुल । अन च्वँच्वं अमि म्हे च्वंगु च्वःति
 कंगु दुर्गन्धगु लः तिकिननां व सर्पया न्हासे लाक लात । अले
 वं सर्पं तं पिकना फुंकार बिल वहे फुंकार यागु बिषं कया
 अपिनिम्हेसियां मिखा कां जुल । वं वयात मखन वं वयात
 मखन निम्हं मिखा मखन धका हाल ख्वल । आ म्हीपिं
 म्वाय् फे मखुत धका हाला ख्वया उखें थुखें लं मा जुल ।

अमिगु पूर्व कर्म छु ? अपि न्हापायागु जन्मे वैद्य खः ।
 छन्हु आपालं धन दुम्ह साहुया मिखाय् वास यात व
 साहुया मिखा याउँक हे लात । तर साहुनं वैद्ययात छुं नं
 मब्यु । उकिं वैद्यया तं पिहां वल । तं ज्वना कलाम्ह नापं सहा
 यात आ वयात छुयायेगु ? म्हीत वं छुं न मब्यु । कलाम्हं नं
 तंम्बं धाल म्हीत वयागु धन छु नं मागु मदु । वास तयेगु
 थें याना वया मिखा तज्याइगु वास बुला ब्युरे ! वं दे धका
 कलायागु खँ न्यना छु इले वं मिखां मखनीगु खः अथे हे
 याना बिल । अमि थ्व हे पूर्व कर्मया फलं आ निम्हेसियां
 मिखा मद्येका च्वने मागु खः ।

मामं मती तल जिमि मां ब्वा म्हिग म्हिग जूसा थुगु
 इले थ्यंक वइगु खः । थौं आतक नं मवनी, अमित लें छुं

जुलला धका लं स्व वन । लें वंभं सःतु सःतुं वना च्वन । अमिसं
 थः काय् सामयागु सः ताया लिसलं धया हल तात ! साम !
 छ थन वे मते । थन खतरा दु । थन भये दु । धका गन । सामं
 अमित ताहाकगु कठी ज्वं ज्वंका थथाय् काल । अले अमिके
 न्यन छिमि छु जुया मिखा मन्त ।

अमिसं—साम ! वा बल जिपिं सिमा तले च्वं वना
 अन हे मिखा मखन । साम सीकल अन अवश्यं विष धारी
 सर्प दु । व मां बौया मिखां मखंगु खना न्हापां छक तच्चतं
 दुख ताया रुवल । अन लिपा हानं न्हिल ।

वया मां बौनं न्यन साम ! छ नकतिनि हे रुवल हानं
 न्हिल थये छाय् यानागु ?

सामं—मां ! ब्वा ! छलपोलपिं वयाय्म्ह बले हे मिखां
 मखंके मागु खना जित तच्चतं नुग मखिन उकि रुवया, लिपा
 बिचा बल, आ तिनि जिं मां बौबा सेवा बांलाक हे याय् दत
 धका हर्ष वया न्हिला, आः छिमिसं छु हे धन्दा काय् मते
 जिं छलपोलपिन्त बांलाक सेवा याये ।

वं थः मां बौयात आश्रमे व्वना यंका अमित चान्हे
 च्वने च्वनेत न्हिनेत मळ मूत्र त्याग या वनेत फुक भनं खिपतं लं
 ह्येका ठीक याना बिल । अनंलि वः थः मां अनुयात आश्रमे
 तोता थः जङ्गले वना फला फल का वनीम्ह जुल ।

सुथ न्हापनं दनि आश्रमे न्यंकन वं प्वी अले मृगनदी
 वना लः कया हया त्वनेगु लः ठीक याना वी । रुवा सिलेत
 दतिवन बी लः बी । थुले धुनेवं थमं म्हिग खानां हया
 तयागु चाकुगु फल त न्होने तया नकि अले थः नं नइ । नये
 धुन धायेवं मां बौयात प्रणाम याना मृग गन चाहीका फल
 कायेत जङ्गले वनी ।

पर्वतया च्चे थाहां वनी अन च्वं पि किन्नर गणपिसं
 चाव्हीका फल मूल खाना ल्याहां वई । फल मूल आश्रमे तया
 लघः व्वना लः कावनी लः हया क्वाल मासा क्वाल दायेका
 मां बौपिनि यो कथं मोलहुका तुति सिका अन मिकुंका
 सेवा वाय् धुं स्यं लि थमं खाना हयागु फल मूल न्होने तया
 बी । थमं नं नइ । नयां ल्यों दुगु कन्हे सित नं धका थःइ ।
 थुगु प्रकारं मां अबुया सेवा न्हियं याना वया च्वन ।

सुगु समय वाराणसीस पिलि यक्ख धयाम्ह जुजुं
 राज्य याना च्वंगु जुल । व इन्हु मृग मंसया लोभं मां अबु
 यात्त राज्य भाल बिया हाथ हथियार ज्वना हिमालय पाखे
 बन । व अन मृगत स्याना ला ननं मृग नदी थ्यंक वल ।
 गनकि सामं लः कावइगु खः । वं अन सामया पला चि
 खन । तर वं उकियात मृगया पला रुवाय् ज्वी धका मती
 तल । अले वं थःगु म्ह सिमां किका विष वाणयात ठीक
 याना सुला च्वन ।

साम फल मूल कया ल्याहां वया फल मूल आश्रमे
तया मां बौपिन्त मोलहुकेत लःनि कया ह्ये धका मां बौयात
नमस्कार याना निह्य मृग नापं तया अमिगु म्हे धंपदिका
मृग नदी लः का वया च्वन ।

मुला च्वंहा जुजुं साम वया च्वंगु खन । अले मती तल
जि थुलि थुलि मळि दत थव जङ्गले चाहिला च्वनागु तर जि
थौं तक छह्य मनु धका मखनानि थव मनु खै मखु अवश्यं
थव देव वा नाग ङ्गी । यदि जि थवया थाय् वना न्यो वने
तर थव देव खःसा आकाशे व्वया वनो, नाग खःसा पृथ्वी
सोतुना वनी । जि न्हाबले थन च्वना च्वनीह्य मखु । जि वारा-
णसी वने मानी, जि अन वनेगु वखते मन्त्रीगणपिसं न्यनी
महाराज ! इपि हिमालय च्वना बिज्याना वले अन आश्चर्यगु
बस्तु छु खना धका ? अले जि थुजोह्य प्राणी खना धका कने ।
हानं अमिसं वयागु नां छु ? धका धाल धासा जि मस्यु धाय्
मालेवं जित अमिसं उपहासं याइ । उकि जि आ थवयात बाणं
कयेका दुर्वलनी याये । अले वयाके फुक खं न्यने धका मती
तल ।

साम खुसी सिध्द थ्यन अन मृगत न्हापालाक लः त्वं
वन मृगत ल त्वना ल्याहां वल । बोधिसत्त्व अभ्यस्त महास्थ-
बिरथे वुलुं वना लखे काहां वन । सिचुस्य च्वंका लखं थाहां
वया वलकल वस्त्र पुना अचिर्न चर्म जे हिना लःघः ल्होना

लः हुया खःगु बहले दिके यंकल ।

जुजु आ थुथाय् हे कयेकेगु ठीक ड्वी धका विष दुगु वाण तोता बिल सामया जः पाखे बेक्वे बाण लाना खः पाखे पिचाल । बोधिसत्व यात वाणं लात धबागु सीका मृगत फुकं ग्याना त्रिस्युं वन ।

सुवर्णं साम बाणं लात नं लःघः यात बांलाक हे होस तथा तीजक ब्वहलं कःया बें फिसले दिकल । अन मां बौपिन्त लुमंका गुगु दिशाय् मां अबुपिं च्वना च्वंगु खः । उखे पाखे फुस लाका बह थे जागु फिसले लंयागु मूर्ति थें गोतुल । चित्तयात सम्भाले याना, धव हिमालय जि शत्रु सुं मदु । जिगु प्रति नं सुयां शत्रु भाव मदु । जिगु म्हुतुं हि वया च्वन । थन जित कयेका सुला च्वंङ्ग व सु ? धका थथे धाल ।

कोनु मं उमुना विङ्गु पमत्त उदहारकं ।

खत्तियो ब्राह्मणो बेस्सो कोमं विद्वो निलीयसि ॥

जिके थन पलख मैत्री भावना मन्त प्रमत्त जि लः कया बना च्वनागु समय सुना तीरं कयेका हल व तीरकेकुहा सु ? क्षत्रीयला, ब्राह्मणला अथवा वैश्य, सु जित बाण कयेका सुलाच्वंङ्ग धका धया हानं थःगु मांस अमक्ष प्रकट यास्य थथे धाल ।

नमे मंसानि खज्जानि चम्मै नत्थो नविज्जति ।

अथकेन नु वण्णेन विष्वेय्यं मं अमक्षथ ॥

जिगु ला नये मज्जु जिगु ला निष्प्रयोजन अले जित हु कारणे
बाणं कयेका ?

हानं धाल

कोवा त्वं कस्सवा पुत्तो (पुरत्ता) कथं जानामु तं मयं ।
पुट्ठो मे ससम आक्खा हि किमं विद्वा निळीयसि ॥

छ सु ? छ सुयाकाय् छन्त जि गुकथं ह्यसिकेगु ? हे मित्र !
धा जित वाण कयेका छाय् सुळा च्वना ?

ध्व खँ न्यना जुजुं जि ध्वयात थपाय च्वतं विषदुगु
बाणं कयेका नं धवं जित च्वजक नं मन्यु दकले नुगुचु हे यारंका
बीगु शब्द धवं जित सःतां च्वन । आ जि ध्वया थाय् हे बने
धका बना थये धाल ।

जि काशी राजा खः । जित काशी च्वं पि जनतापिसं
पिलियक्खं धका ह्यस्यु । जि बाणं कयेकेगु दक्षिण खः । जिगु
बाणया न्हाणे वःपि किसि तक नं बचे ज्वा मसु । थुगु प्रकारं
धःगु बलयात प्रशंसा याना अले बोधि सत्त्वया नाम गोत्र
सीकेत थये न्यत ।

त्वह्च कस्सवा पुत्तोसि कथं जानेय्यं मुत्तमं मयं
पितुनो अस्तनो वापि नाम सोसं पवे द्यु ॥

छ सु ? छ सुया काय् मचा ? छन्त जि गुकथं म्हसीकेगु ? छं
थःगु व थः अबुया नाम गोत्र कनाहि ।

थ्व खँ न्यना बोधिसत्त्वं थथे मती तल, यदि जि थःत
थर्मं देव वा नाग किन्नर आदि क्षत्रीय मध्य न्हागु घासां
थवं विश्वास याइ किन्तु जित सत्य खँ लहायेगु हे यो धका थथे
धया विज्यात ।

जि छह्य निषाद पुत्र खः । छन्त भि ज्वीमा । जिम्ह
थःथिति जित साम धका धाइ । जि आः थौं वा कन्हे सी ।
हे राजन ! जि मृग तेया धंगं बाण लाना गोतुला च्वना । जि
थःगु हे हि गोतुला च्वना । वाणं छथंगु पिचाला वार पार
ज्वी धुकुगु दु । जि हि लहोया च्वनांगु दु । जि रूग्ण अवस्थाय्
थ्यना च्वना । आः जि न्यना च्वना जित वाणं कयेका छि
छाय् मुला च्वना ? धूत छयंगुया निमित्त स्या वनी । किसित
दन्तथा निमित्त स्या वनी छिसं जित छुया निमिति थ्व वाणं
कयेकागु ?

जुजुं सामया खँ न्यना खः कथं खँ मल्हासें ह्येका खँ
ल्हाना च्वन ।

मिगो उपट्टितोति आसि आगतो उमुपातनं ।

तं दिस्वा उब्बिज्जि साम तेन कोधो मं आविसि ॥

जिगु तीरया न्हाणे मृगत वःगु खः । व छ खना ग्याना व्युस्युं

वन । उकिं जित तं पिहां बल । अले जि वाणं कयेका च्वना ।

बोधिसत्त्व—महाराज ! छिसं थ्व छु खँ ल्हाना च्वनागु ? थ्व हिमाल प्रदेशे जि खना ग्याना ब्युस्युं वनीपिं मृगत सुं नं मदु । धका थथे धया विज्यात ।

गबलेनिसे' जिके थःत थमं रुयाल दत् । हानं गबलेनिसे' जि होस तथा ज्या याय्फत । अबलेनिसे' मृगत जि खना मग्या । गबले जि बलकल चीवर धारण याना, जब जि ल्याय्हा जुल जि खना सुं मृगत मग्या । राजन ! थ्व गन्ध मादन पर्वते किल्लर गणत च्वना च्वंगु दु । अपिं तच्चतं ग्याफर खः । अपिं नाप हे जि पर्वते आनन्द पूर्वकं चाहिला च्वना । आः धयादिसँ थ्व मृगत जि खना गथे ग्याइ ?

जुजुया मने जि म्वाकनं थुम्ह निरअपराधिमात मखुगु खँ ल्हानागु जुल धका अपशोच याना आः खुनु थ्वया म्हाणे सत्य खँ लहाये धका थथे धाल ।

न तहसा मिगो साम किन्ताहं अलिकं भणे ।
कोधोलोभाभि-मूतोहं उस्सुं तेतं अबस्सजि ॥

हे साम ! जि मग्यात मखना परन्तु मखुगु खँ ल्हाना च्वना । जि क्रोध व लोभया वसे वना छन्त वाणं कयेका च्वना । थुलि धया हानं थथे धाल । थ्व साम थ्व जङ्गले याकचा

खै मसु । ध्वया धःथिति धनं सुं दयेमा धका धथे न्यन ।

कुतो सम्म आगम्म कस्सवा पहिनो तुवं ।
उदहारो नदिं गच्छ आगतो मिगसम्मत्तं ॥

मित्र ! क्व गनं वयागु ? अथवा छन्त सुना छोया हल ।
क्व लः कायेत म्ग नदी वया च्वन ।

ध्व खँ न्यना सामं तिम्र वेदनायात सहयाना म्हुतुं
दि ल्हो ल्हों धथे धया विज्यात ।

अन्धा माता पिता मद्धं ते हराभि ब्रहा वने ।
तेसाहं उदीहारको आगतो मिग सम्मत ॥

जिह्म अन्धापिं मां बौ दु । जि अमिगु निमित्ति फल मूल
हया ध्व भयक्कर जङ्गले अमित पालन पोषण याना च्वनाह्म
लः । आः अमित हे ध्व म्ग नदी वया लः का वया च्वना ।

थुलि धया मां अबु लुमंका तच्चत्तं विलाप याना धथे
धाल ।

अत्थि नेसं उसामत्तं अथ साहसं जीवितं ।
उदकस्स च अलाभेन मक्खे अन्धा मरिस्सरे ॥

न्हेनु तक म्वाय्त अमिथाय् नयेगु दु । तर त्वनेत लः
मद्दयेवं अपि अन्धापिं सिना वनी ।

ध्व सीगु जिगु निमिति छुं दुख मखु । ध्वला मनु तयेत ज्वी हे तिनि, जित मां मखनागु तधंगु दुःख खः । ध्व सीगु जिगु निमिति छुं दुःख मखु । ध्व ला मनु तयेत ज्वी हे तिनि । जित दुःख ला बौयागु रुवा मखनागु खः । व बिचरा मां गुलितक रुवया च्वनी थे वला रुवःरुवं चाने खुसि च्वंगु लः मुना बंथे गना वनी ज्वी । व बिचारा बौ गुलित रुवया च्वनी थे वः नं रुवरुवं नदीथागु लः सुथे गना वनी थे जि निरालस जुया अमिगु सेवा याना च्वना । जि अमि तुति तिका च्वना । व जिमि मां व जिमि अबुं जित साम ! साम !! धाधां घोर जङ्गले मा जुया च्वनी । ध्व जित मेगु हे वाण खः । जिगु नुगले कया च्वन । जिगु नुग चू खाना च्वन । जि थःहा मां अबुयात मखंक हे जिगु प्राण फवीगु जुल ।

राजां सामया विलाप न्यना मती तल । ध्व छह एक-निष्ट ब्रह्मचारी खः । धर्म स्थितम्ह खः । ध्व मां अबुयात पालन पोषण याना च्वंहा खः । आः थःत थपाय च्वतं दुःख जुल नं अमिगु दुःख खंका रुवया च्वन । थुजोहा गुण वाणहा यात अपराध याना च्वना आः जि ध्वयात गुकथं आश्रासन बी जि नके वनीगु बखते व राज्ये जित छु हे बी । उकिं ध्वं गुकथं मां अबुयागु सेवा याना च्वन जिनं उकथं हे सेवा याना बी अले ध्व साम सीना वंसा अमित मसीगु थे च्वना च्वनी धका निश्चये याना थथे धाल ।

हे कल्याण दर्शन साम ! छं आपा विलाप याय्मते ।
 जि सेवक जुया ध्व घोर जङ्गले स्वना जि अमिगु सेवा याना
 स्वने । जि तीरं कयेकेत चतुरहा स्वः । जिगु वारे ध्व प्रसिद्ध
 स्वः । जि सेवक जुया ध्व घोर जङ्गले जि अमिगु सेवा याये ।
 हे साम ! व गुगु जङ्गल स्वः गनकि छं थः मां अबु स्वनाच्चंगु
 थाय् स्वः । जि अमिगु अथे हे सेवा याये गथे छं सेवा याना
 च्वंगु स्वः ।

अन साम बोधिसत्वं सुखी जुया महाराज छिसं जिह
 मां अबुया सेवा याना व्यु धका लँ क्यना थये धाढ ।

महाराज ! ध्व जिगु छथों फुसे गुगु पकदण्डी लँ दुगु
 स्वः । ध्व लँ बाकवेति वनेगु बखते अपि स्वना च्वंगु आभ्रमे
 थयेनि । अन हे जिमि मां अबु स्वना च्वंगु दै । छि थनं वना
 अमिगु बांलाक पालन पोषण यानादिसँ ।

धुगु प्रकारं छं क्यना, मां अबुया कारणे आपालं स्नेह
 माया दुगु कारण याना जुजुयात लहा बिन्ति याना थये प्राथना
 यात ।

नमो ते कासिराजत्थु नमो ते कासिवद्धन ।
 अन्धा माता पिता मद्यं ते भरसु ब्रहा वने ॥
 अञ्जलिं ते पगण्हामिः कासि राज नमत्थुते ।
 मातरं पितरं मद्यं वुत्तो वज्जासि वन्दनं ॥

हे काशीराजा ! नमस्कार ! हे काशी बन्धन छित
नमस्कार । ध्व जङ्गले जि मां बा दु अमित सेवा याना ब्यू ।
जि लहा बिन्ति याना च्वना, छि वना जिमि मां बौयात जिगु
प्रणाम नं न्यंका ब्यू ।

जुजुं ज्यु धका सामथागु खँ स्वीकार याना सामन मां
अबुयात प्रणाम छोया वेहोस जुया वन । ध्व अर्थ प्रकट याय्त
शास्ता थथे आज्ञा जुल ।

इदं बत्वान सो सामो युवा कल्याण दस्सनो ।
मुच्छितो विसवेगेन विसङ्गी समपज्जथ ॥

थुलि धया साम कल्याण दर्शन लयायह्म चा विषया तोरं
मुर्छा जुया वन । व गुलि खँ लहागु खः । छगू जोसं खँ लहागु
खः । आ व विषं कया मुर्छा जुया चित्तया सन्तति हृदये दुने
प्रवाहित जुया च्वन । खँ लहायेगु दित । मिखा तीसित । लहा
तुति थिमिं च्वन । ह्म छह्मं हिंकिना च्वन । जुजुं मती तल ।
नकतिनि तकं ध्व जि नापं खँ लहाना च्वंगु खः । आ छु जुल
धका जुजुं वयागु श्वास पाखे विचार तल । सास लहागु नं खने
मन्त । शरीर थिमिं च्वंगु खना अवश्य साम मन्त धका जुजुं
शोक थामे याय् मफुत, निपा लहामं छेने दिका तःत सलं
खल ।

व जुजुं आपालं करुणा चाइपुक ख्वया धाल-जि थःत

धमं अञ्जर अमर खना च्वना । तर थौं साम मृत्यु जुगु खना
 आ जि थुळ कि मृत्युया आगमन उबी तर जि न्हापा थये उबी
 धका मृत्यु । विषदुगु वाणं कल नं व साम जि नापं गुलि
 नाइक खँहाना च्वंगु खः । आः व छस नं न मवात । आ जि
 निसन्देह नर्क वनीइ जुल । ध्व जि यानागु पाप ताकालं तक
 जित दुःख कष्ट बी । बस्ती जूसा जित चण्डालगु ज्या याइइ
 धका निन्दा याइपिं दैगु खः । तर ध्व मनु मदुगु जङ्गले जित
 मुनां निन्दा याइ । बस्ती जूसा फुक मनुत मुना जित पाप कमं
 रोके याइपिं दइगु खः । आ ध्व मनु मदुगु जङ्गले जित मुना
 पापं बचे याना बी ।

उगु बखते गन्ध मादन पर्वते बहु सोदरी धयाइ देव
 कन्या छइ दु ! व बाधिसत्वया न्हेगु जन्मया मां खः व पूर्व
 स्नेहया कारण याना निहथं बोधि सत्वयागु चिन्तना याना
 च्वनीइ खः ! अबले लोक व दिव्य सम्पतिया भोग यानाच्वंगु
 कारणं याना बोधि सत्वयात लोमना च्वन ! बोधि सत्व बेहोसे
 लाना च्वंबले लोक वयाके ख्याल वल । उथाय हे जिइ काय्या
 छु याना च्वन धका स्वःगु बखते वं खन जिइ काय्यात
 पिलियकख जुजुं विषदुगु वाण कयेका मगनदीयागु फिसले
 गोतुका थःत तच्चतं बिलाप याना ख्वया च्वन यदि आ जि
 अन मवन धासा जिइ पुत्र स्वर्ण साम अन हे फुना वनी ।
 जुजुया नं छाती तज्याइ । सामया मां बौनं निराहार जुया लः
 मदया अन हे सिना वनी । जि बनेवं जुजुं लःध ज्वना सामया

मां अबुया थाय् वनी । जुजुं अमित खँ कनी अले जुजु नापं
 अपिं साम दुथाय् वइ । अले अन सामया मां व्वा व जि
 सत्य क्रिया याय्गु बखते सामया फुक विष शान्त जुया वनी ।
 हानं मां बौ निहसिया मिखां खना वई । सामया जीवन थुगु
 प्रकारं लाभ ज्वी । जुजु सामयागु धर्म उपदेश न्यना राजदर-
 बारे ल्याहां बना अन महा दान बिया कालान्तर स्वर्ग गामी
 ज्वी । उकिं आ जि अन वने धका देवी अन वया मृगनदीया
 किनारे आकाशे अदृश्य जुया च्वन ।

धव खँ प्रकट याय्त शास्तां थये धाल गन्ध मादन पर्वतं
 अन्तर धान जुया वया उह्म देवी जुजुयात दया तथा थये
 धाल । महाराज ! छिसं आपालं तधंगु पाप यात । छिसं
 तच्चतं मभिंगु ज्या यात । छिसं गुह्म निर्दोषह्म साम अले वया
 मां अबु । स्वम्हेसित नं इगू बाण हे स्यानाबिल । आ जिं छित
 छुं स्यना वी गुकिं याना छित सुगती प्राप्र ज्वी । छि धर्म
 च्वना धव जङ्गले च्वना च्वंपिं अन्धापिन्त सेवाया । जिं ध्वीका
 धया च्वना थुकिं छित सुगती लाइ ।

जुजुं देवीया खँ विश्वास याना धाल जिं थुह्म सामया
 मां अबुयात सेवा याना स्वर्ग वने, धव हे ज्याय् जिं श्रद्धा तये
 जित व राज्य छु हे यात ? जिं अमित हे सेवा याना च्वने
 धका निश्चय याना सामया कारण वःगु शोकं तत सल ख्वया
 शोक भति पा जुसेलि जुजुं मतीतल आ स्वर्ण साम मन्त ।

उकि स्वर्णं सामया शरीरयात बनया नाना प्रकारया स्वीं नं
पूजा याना लखं अभिशेष विया स्वक चाहुला प्यस्वें बन्दना
याना अनं सामयागु लःघः ङ्वना मन मयातुका दक्षिण दिशा
स्वया वन ।

शास्ता

स राजा परिदेवित्वा बहु कारुष्यसंहितं ।
उदक्ककुम्भमादाय पकामि दक्षिणामुखं ॥

जुजुं छाति दाया इवया करुणा युक्तगु थिति ङ्वना लःघः
ङ्वना दक्षिण दिशा स्वया वन ।

स्वभावत राजा बलवान स्वः । उकि लः घः ङ्वना याकन
हे दुकुल पण्डितयागु आश्रमया द्वारे थ्यंक वम । पण्डितं जुजु-
या पला सलं हे सीकल थ्व सामया पला सः मखु । थ्व सुयागु
पदध्वनि ङ्वी ? व खँ सीकेत न्यन

कस्स नु एसो पदसहो मनुस्ससेव आगतो ।
नेसो सामस्स निग्घोस कोनु त्वमसि मारिस ॥
मन्तं हि सामा बजति सत्तं पदानि वत्तति ।
नेसो सामस्स निग्घोसो कोनु त्वं मसि मारिस ॥

थ्व बःह्य मनु सू ? थ्व सामया पला सः मखु । हे मित्र !
छ सु ? साम शान्तं पलाद्धि साम शान्त भावं ङ्वी । थ्व

सामया आगमन मखु । हे मित्र छ सु ?

धव खँ न्यना राजां मती तल । यदि जि थःत राजा
धयागु भाव मक्योसे जि छिमि काय् सामयात स्याना वया
धका धासा थपि जि खना तं स्वया जित न्होने लाकथं ब्ववि
फु । अले जिके नं थपि खना तं वेफु । अले जि क्रोधया वसे
वना जि थमित नं दुःस्व कष्ट बी फु ।

अले रकिं मन जित पाप हे अपो बढे ङ्गीगु ज्या
ङ्गी । यदि जि थःत जुजु धका कन धासा जुजु खना न्हामनं
ग्याइ । आ जि थः राजा धका नि कने माळ धका लःघ दिका
पर्णशालाया लुखाय् दना थथे घाल ।

राजा हमस्मि कासी नं पिलियक्खोति मं विहू ।
लोभा रट्टं पहत्वान मिग मेसञ्च रामहं ॥
इस्सत्थे चस्मि कुसलो पल्लहधम्मोति विस्सुतो ।
नागोपि मे न मुच्चैय्य आगतो उसुपातनं ॥

जि काशी च्वंपि जनताया जुजु खः । जित पिलियक्ख
धका सकसिनं ह्यस्यु जि मृगमंसया लोभं राज्य तोठा बना
खना । जि तीर चले याय्गुळि कुशळ ख । जिगु तीरया न्होने
किसि तक बचे मजु ।

पण्डित नं जुजुयाके कुशळ समाचार न्योसे थथे धाल ।
महाराज ! छित स्वागत दु । छि थन भागुळि हष जुळ ।

द्विकपि ईश्वर स्वः । आ द्धित हु याथ माळ धयादिसँ । धका
थये नं धाल महाराज ! थन तिदुक, पियाळ हः मधु कासुमारी
फळत दु । हे राजन ! द्धित योयोगु ल्याया कयादिसँ । हानं द्धित
ळः आबश्यक स्वःसा थव मृग नदीयागु ङः त्वनादिसँ ।

थुगु प्रकारया स्वागत खना जुजुं मबीतळ जि न्हापा
ळाक साम स्याना धका धाय् मखु धका मस्यु पहलं खँ हुना
थये धाल ।

नालं अन्धा वने ददं कोनुमे फलमाहरि ।
अनन्धस्सेवयं सम्मा निबापो मय्हं खायाति ॥

अन्धापिसं जङ्गले खनिगु सम्भावना खने महु । थव फल
मुना हया बिल । जित जुळकि अवश्यन थव खाद्य पदार्थ मिखा
दुपिसं हे हःगु ङ्गी ।

थव खँ न्यना पण्डितं—महाराज ! थव फल जि हयागु
मखु । जिम्ह काय् नं हःगु स्वः धका थये धाल । व ल्यायहा
चाहा नं तःधि न चिधि वयागु नां साम स्वः । व स्वहे
यद्दुपुर्व्वंहा कल्याण दर्शनहा स्वः । वयागु सं ताताहाक, हाकुस्ये
पिचुस्ये च्वं कुलि चि व फल खाना हया आः ङः कावना च्वन
व थये थयद्दु बइ ।

थव खँ न्यना जुजुं—पण्डित ! गुहा द्विमिगु सेवा याना-

ध्वंहा कल्याण दर्शनहा सामया खँ लहाना च्वन । वयात जि
स्याना वया वयागु सं ताहाक हाकुस्य च्वं व हिभ्यागु फिसले
जिगु कारण आहात जुया गोतुला च्वन ।

पण्डितया छु भति तापाक पारिकाया आश्रम खः । व
अन च्वना हे जुजुं लहागु खँ न्यना च्वन । अले सामं मन्त धागु
खँ ताया व खँ सीकेत खिपयागु आश्रय कया दुकुल पण्डित
दुथाय् वया थथे न्यन ।

सामयात स्याना वया धाहा सुनापं भो पण्डित छपिं
खँ लहाना च्वना ? स्याम मन्त धागु खँ न्यना जिगु नुग चू
खाना च्वन । गथे पिपल मांया न्हुगु हःयात फसं संकिगु खः ।
अथे हे साम मन्त धागु खँ न्यना जिगु नुग चू खाना च्वन ।
पण्डितं पारिकायात उपदेशया रूपे थथे धाल ।

पारिके कासिराजायं सो सामं मिग सम्भते ।

कोधना उसुना विज्झि तस्स मां पाप मिच्छिम ॥

हे पारिका ! धव काशी राजा खः । धव स्वयम मृग-
नदीया किनाराय् तम्वं सामयात वाण कयेकल तर म्हीसं
ध्वया प्रति भतिचा नं मभिकथं स्वे मत्यो ।

पारिका—

किच्छो लद्धो पियो पुत्तो यो अन्वे अभरि वने ।

तं एक पुत्तं धातिमं कथं चित्तं न कोपये ॥

तत्त्वतं थाकुक् लाभ जुह्य काय्मचा, गुह्य जङ्गले अन्धापि
मां अबुया सेवा याना च्चंहा, उह्य याक् काय्यात स्याम्हेसिगु
प्रति गथे तं मवइ ?

दुकुल पण्डितं—

किच्छो लब्धो पियो पुत्तो यो अन्धे अभरा वने ।
तं एकं पुत्तं घातिह्य अक्कोधं आहु पण्डितं ॥

तत्त्वतं थाकुक् प्रिय पुत्र दत्त, गुह्य अन्धापि मां अबु-
पिन्त सेवा याना च्चंहा खः । अजोह्य याक् काय्यात स्याह्य
मनु खना नं तम्वे मते धका पण्डितपिसं धयातःगु दु ।

थुलि धया निम्ह छाति व्वःव्व स्यास्यां बोधि सत्त्वयागु
गुणयात लुमंका आपालं ह्वल ।

जुजु अमित आश्वासन बिया थये धाल । साम सित
धका कंवःम्हेसिनं सामयात स्याना बल । धव खं न्यना आपा
ह्वे मत्ते जि धव जङ्गले छिमिगु सेवा याये छिमित लहि । जि
तोर चले याये सः । धव खं प्रसिद्ध खः । धव भयङ्कर जङ्गले
छिमि सेवक जुया छिमित सेवा यांये । मृग मंस तथा जङ्गलया
फळ मूल ह्या छिमित पाळन पोषण याये । छिमिसं छुं नं
धन्दा काये मते जि सेवक जुया बाळाक हे पाळन यान्ये धका
अमित आश्वासन बिल ।

जुजुया खं न्यना अमिसं थये धाल ।

नेसं धम्मो महाराजा नेतं अम्हेसु कम्म्यति ।
राजा त्वं मंसि अस्माकं पादे वन्दाम ते मयं ॥

महाराज ! ध्व धर्म मसु ध्व जिमित स्वभा रवी मखु ।
छि जिम्ह राजा खः । त्रिगु चरणे जिमि वन्दना दु ।

ध्व खँ न्यना जुजु तच्चतं खुसी जुया थथे धाल, अहो !
आश्रयं ! जि थपायू च्वतं अपराध याना नं जिगु प्रति भतिचा
हे छाक व्यबाहार मया फन हे जित आदर तथा खँ लहाना
च्वन धका थथे धाल ।

धम्मं नेसाद भणथ कता अपचिती तथा ।
षिता त्वं मंसि अस्माकं माता त्वं मंसि पारिके ॥

हे निषाद ! धर्मया खँ लहाना च्वन । छिमिसं जिगु
आदर याना च्वन । छ जिमि अबु ख वथे पारिका जिमि मां
खः ।

दुकुलं लहा विन्ति याना हे महाराज ! छिसं जिमिगु
सेवा याय्गु योग्य मज्जु । बरु ध्व जिमिगु कठी ज्वना गन साम
दुगु खः अन जिमित यंकाब्बु ।

हे काशी राजा छित नमस्कार । हे काशी वर्धन छित
नमस्कार, जिमिसं लहा विन्ति याना, गन साम दु अन जिमित
यंकाब्बु । जिमिसं उच्च सामयागु बांलागु पालि बांलागु खा
स्वस्वं जिमिसं थःगु मरणया प्रतिक्षा याये । थुरु थं राजायाके

बिन्ति याना च्वंतले सुर्य लुकुवी धुंकल ।

जुजुं—यदि जिं थमित अन व्वना यंकल घासा सामया मृत्यु शरीरया रुवा स्वस्वं हे थपिं मूर्छां ज्वी छाति तज्याना वनी । थपिं स्वंहं सीत घायेवं जि अवश्यन नर्कवनी । उकिं थमित अन वने वीमखु धका थथे धाल ।

गुगु जङ्गले साम आहात जुया हे च्वना च्वन गथे चन्द्रमा पृथ्वीस च्वना च्वथे । व मृग गन चाव्हीका च्वंगु महा वन आकाशया अन्ते खने दया च्वन । गुगु जङ्गले साम आहत जुया अथे हे च्वना च्वन गथे सुर्य पृथ्वीस च्वथे । व मृगगण, आकिर्ण जङ्गल खः । आकाशया अन्ते खने दया च्वन । उकिं अन वने मते थन आश्रम हे च्वना च्वं ।

जुजुया खँ न्यना थःत धुं भालुया निर्भयता क्यना थथे धाल ॥

यदि तत्थ सहस्सानि सतानि बहुता निच ।
मे व ह्याकं भयं कोचि वने वालेसु विज्जति ॥

यदि अन सच्छि वा दोछि अथवा अनगिन्ति धुं भालु मृग दःसां जिमित थव जङ्गले अमिगु भये छुं मदु ।
अमिगु थुलि खँ न्यने वं जुजुं थमित पने फइ मखु धका गन साम गोतुला च्वंगु खः अमित अन व्वना हल । अमित

सामया लिक्क तथा साम थ्व ख धका धाल । बौम्ह सामया
 छर्पो ल्होना थःगु मूले दिक्कल मांम्हं तुति ल्होना थःगु मूले
 दिक्कल । साम वाणं कया धूले गोतुला च्वंगु अथे हे खन गथे
 पृथ्वी चन्मा गथे पृथ्वी सुर्य । अले निम्ह मां बौ काय्या मायां
 करुणा चाइपुक ह्वया च्वन । साम धूले गोतुला च्वंगु खना
 अहो अधर्म जुल धाधां ह्वल ।

हे कल्याण दर्शन साम ! छ् छाया आपा घना च्वना
 समय यको वने धुंकल अज्जनं छं छुं धया मह । हे कल्याण
 दर्शन साम ! छ् आपालं प्रमत्त जुल । थुलिमझि समय वने
 धुंकल अज्जनं छं छाया छुं मधयागु ! हे कल्याण दर्शन साम
 छ् आपालं हे प्रमत्त जुल । छ् आपालं क्रोधि जुल । छ् आपालं
 अभिमानि जुल । छ् आपालं रुष्ट जुल । थुवेत जाल नं छं छस
 धका न्वं वाना मह ।

जिमि जटा फोहर ज्वी धुंकल । आः थ्व जटा सुना ठीक
 याना बी । हे अन्धापिनि सेवा याइम्ह साम ! आ अमिगु
 आश्रमे सु वया तुफि ज्वना बं पुना बी । सुना अमिगु आश्रम
 साफ याना बी ! हे अन्धापिन्त सेवा याइम्ह साम ! आ सुना
 कागु रुवांगु लखं मोलहुकि वहे जिपि अन्धापिन्त सेवा याइह
 साम आ मन्त आ सुना जङ्गलया फल मूळ हया नकि थौं
 अन्धापिन्त सेवा याइम्ह साम मन्त ।

सामया मां आपालं विलाप याय् धुं कूसैलि छक साम-
यागु छाति लहातं थिल। अले छाति कानिगु खन। थव सीगु
मखुनी तर विष वाण कःगुलि जक मुछां जूगु ज्वी धका विष
तंकेत सत्य क्रिया यात।

धूले गोतुला च्वंम्ह थ.पुत्र यात खना पुत्र शोकं पीडित
जुम्ह पारिका सत्य न्वं वास्ये थथे धाल। थव सामं न्हापा धर्म
चारी खः। सत्यवादी नं खः मां अबुयात सेवा याइम्ह हानं
थकालिपिन्त आदर गौरव तथा ज्वीम्ह जित जिगु प्राण सुया
नं अतिकं थोम्ह खःसा थुगु सत्यया प्रभावं सामया विष शान्त
जुया वनेमा। जि बा जिम्ह सामया अबुं गुलि पुण्य याना
तयागु दुगु खः। उगु पुण्यया प्रभावं नं सामया विष शान्त
ज्वीमा। पारिकां न्हेपू गाथा द्वारा सत्यक्रिया यासैलि साम
तीजक मू पुल।

दुकुल नं जि काय्या जीवनया निमित्ति जि नं सत्य
ह्लाये धका। गथे पारिकां धागु खः अथे धया सत्य न वायेवं
साम मेकथं मू पुवन।

अन लिपा देवी थथे धाल जि ताकालं तक गन्ध मादन
पर्वते च्वना च्वना साम स्वया जित योपिं मेपिं सुं मदु। थव
सत्यया प्रभावं सामया विष शान्त जुयेमा। थुकथं अतिकं
करुणा चाइपुसे च्वंगु सलं सत्यक्रिया यास्यैलि कल्याण दर्शन
साम दना फेतुत।

थुगु प्रकारं बोधिसत्वया निरोग ज्वीगु हानं मां बो
निम्हसियां मिखां खनेगु थो त्वीगु देवीया प्रभावं अपि प्पम्हं
आश्रम थ्यनेगु थव फुकं छक चल हे जुल । मां बोया मिखा खंगु
व साम निरोग जुगु खना अपि आपालं खुसी जुल । अले
अमित साम पण्डित धाल । थन सकसितं कल्याण ज्वीमा जि
याउं क दना च्वना आपा रुवेमते जित सुन्दर वाक्य न्यंकि ।
थुलि धया हानं जुजुयात खना स्वागत महाराज धका स्वागत
यास्ये थथे धाल ।

तिण्डुकानि पियालिनि मधुके कासुमारियो ।
फलानि सुद्धकपानि भुञ्ज राजा वरवरं ॥
इदम्पि पाणीयं सितं आभतं गिरिगेम्भरा ।
ततोपिव महाराजा सचे त्वं अभिकंखसि ॥

महाराज छित स्वागत दु, छि थन खना जित प्रसन्न हे
जुल । छि इश्वर खः । आ छित ह्युयाये माल । थन तिण्डुक पिया
लहः मधु कासुमारी फलत दु । हे राजन छित योयोगु ल्यया
कयादिसँ थव सितलगु लः दु त्वनादिसँ धका स्वागत यागु खना
जुजु आश्रय चाया थथे धाल ।

समुह्यामि पमुह्यामि सन्वा मुह्यन्ति मेदिसा ।
पेतं ते साम अपिख कोहु त्वं साम जीवसि ॥

जि मोह जुया च्वना आपालं प्रमोह जुया च्वना फुक
दिशा जित अन्धकार जुया च्वन । हे साम ! जि छंगु लास
खनागु छन्त सुमा म्वाकल ?

सामं—ध्व जुजुं जि मन्त घया च्वंम्ह जुल । आ जि
थः जीवित जुगु खँ कने धका थये घाल ।

महाराज ! अत्यन्त वेदना प्रस्त जुया च्वंपि प्राणीपि
भवङ्ग अवस्थाय् म्वाना च्वंपिन्त नं सीत धका धवीकि । महा-
राज ! अत्यन्त वेदना प्रस्तपि प्राणीपि निन्द्रित अवस्थाय्
जीवित जूसां मृत्यू जुल धका भापिगु खः । उकि लोकजनपिसं
जित म्वाना च्वंक च्वंक सीत धागु धका जुजुयात धर्मया खँ
हया थये उपदेश बिल ।

गुम्ह ब्यक्ति मां अबुया सेवा याइ, देवता वयात रक्षा
याइ ! गुम्ह ब्यक्ति मां अबुया सेवायाइ वयात थन नं प्रशंसा
ज्वी सिना वनीगु बखते सुगती जन्म कावनी ।

ध्व खँ न्यना जुजु नं विचायात अहो आश्चर्य मां अबुया
सेवा याम्ह रोगीयात देवता नं वास यानाब्यु । ध्व साम तच्चतं
बांलाना च्वन धका बहा विन्ति यानो थये घाल ।

एस भीयो मुह्णामि सब्बा मुम्हन्ति मेदिसा ।
सरणं तं साम गच्छामि स्वच्चमे सरणं भव ॥

जि हाकनं मोहले लाना च्वन फुक दिशा जित अन्ध-
कार जुल । हे साम ! जि छपिके शरण वया च्वना छपिसं जित
शरणका ।

बोधिसत्त्वं-महाराज ! यदि देवलोके वनेगु इच्छा दःसा
महान दिव्य सम्पति भोग याय्गु इच्छा दःसा थव फिता धर्म
यात पालनया धका थथे धया विज्यात ।

धम्मच्च महाराज मातापितुसु खत्तिय ।

इध धम्मं चरित्वान राजा सगं गमिस्सति ॥

धम्मच्चर महाराज पुत्तदारेसु खत्तिय ।

इध धम्मं चरित्वान राजा सगं गमिस्ससि ॥

धम्मक्कर महाराज मित्तामिच्चेसु खत्तिय ।

इध धम्मं चरित्वान राजा सगं गमिस्ससि ॥

धम्मच्चर महाराज वाहेनसुं बलेसु च ।

इध धम्मं चरित्वान राजा सगं गमिस्ससि ॥

धम्मक्कर महाराजा गामेसु च निगमेसु च ।

इध धम्मं चरित्वान राजा सगं गमिस्ससि ॥

धम्मक्कर महाराजः समय्य ब्राह्मणेसु च ।

इध धम्मं चरित्वानं राजा सगं गमिस्ससि ॥

धम्मचर महाराज मिगपक्खीसु खत्तियो ।
इध धम्मं चरित्वानं राजा सग्गं गमिस्ससि ॥

धम्मचर महाराज धम्मो चिण्णो सुखा वहो ।
इध धम्म चरित्वान राजा सग्गं गमिस्ससि ॥

इध धम्म चरित्वान स इन्दा देव स ब्रह्मका
सुचिण्णे न दिवं पत्ता माधम्मं राजा पमादो ।

हे क्षत्री ! हे राजन ! मां अबुया प्रति धर्मया आचरणया
थन धर्माचरण याह्म स्वर्गलोक वनी । हे क्षत्री ! हे राजन !
काये कलापिगु प्रति नं धर्माचरणया । मित्र आमत्यपिगु प्रति
नं धर्माचरणया । वाहान तथा सेनापिगु प्रति नं धर्मया
व्यबहारया ! राष्ट्र तथा जनपदया प्रति नं धर्माचरणया ! भ्रमण
ब्राह्मणपिगु प्रति नं धर्माचरणया ! पशुपंक्षिपिगु प्रति नं धर्मा-
चरणया ! महाराज धर्माचरणया धर्माचरण हे सुख दायेक
स्वः ! धर्माचरण याम्ह हे स्वर्गवनी ! महाराज ! धर्माचरणया
धर्माचरणयात् धासो इन्द्र तथा ब्रह्म देवतागणया दिव्यलोकयात्
प्राप्त याइ ! महाराज ! धर्मे प्रमादि ज्वी मते ! धका दस धर्म
उपदेश बिया पक्क शीलया उपदेश बिल !

जुजुं बोधिसत्वं व्यूगु उपदेश यात् सीर निसें स्वीकार
याना वाराणसी वया दानादि पुण्य याना मरण लिपा स्वर्ग
गामि जुल !

भगवान् बुद्धं थुगु धर्मं उपदेशं हया भिक्षुपि ! मां
 अब्बया सेवायायेगु तथागतं वंशं खः ! धका धया सत्ययात
 प्रकाशयाना बिज्यात सय्या खँ कोचाय् वं उम्ह भिक्षु
 श्रोतापति जुल ! अडे जातक्या निर्देशयाना थथे आत्ता जुल ।
 उगु समय राजा आनन्द खः ! देव कन्या उत्पलवर्णं शक्र अनु-
 रुद्ध पिता काश्यप ! माता भद्रकपिलानी स्वर्णं साम जि हे खः !

बाखं कोचाल

Dhamma.Digital

लंपु

मार्ग मध्यह्न ख वनेत छिक ।
देका बिज्यागु गौतम या ॥
संखा मदु थुकि वनेवं फवी मखु ।
धैगु दुःख सुयां ॥
वने मज्यु च्वने मज्यू धैपि सुं मदु ।
श्रद्धावान जुया ॥
राग द्वेषया भ्यते नाले दुना ।
फवी मखु दुःख सुयां ॥
स्वारथि मनुखं धवी मखु ज्ञान ।
बुद्धया उपदेश छु नं ॥
श्रद्धा सत्य थित जुया तिनि ।
धवीके फैगु ज्ञान ॥
बुद्ध धर्म थौं विश्व धर्म जुल ।
मानवपिन्त कल्याण ॥
श्रद्धा सत्य उवना व फीसं ।
काय्नु प्रज्ञा ज्ञान ॥

२६ आषाढ २०२३

लेखकया मेमेगु सफ़ू

प्रकाशित

१. लोक-नीति
२. ग्रामणेर विनय
३. लोक-नीति पद्यमय
४. गृह-शिक्षा
५. उत्तरा
६. अनन्त लक्षण सुरा
७. कुमार काश्यप माता
८. श्यामावती
९. बाल बौद्ध शिक्षा

अप्रकाशित

१०. मैत्री भावना
११. शाक्यदेवा उत्पत्ति क्षति
१२. नैशकर्म पारमि (तेमिय कुमार)